

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

Tieteellisen tutkimuksen uutiset

Terveisiä tutkimuspalvelui- sta!

Tässä uutiskirjeessä...

- [Tärkeitä päivämääriä tai muuta huomioitavaa](#)
- [Tutkimuslupahakemukset uudelle aikakaudelle](#)
- [Tiedepisteen kuulumiset](#)
- [Naistentautien ja synnytysten alan kuulumiset: Ylilääkäri Pauliina Aukee](#)
- [HoiVerKe – Hoitotyön kansallinen vertaiskehittämisen verkosto vie suomalaista hoitotyötä uudelle tasolle](#)
- [Tieteellisistä tutkimuksista poimittuja](#)
- [Lisätietoa ja ohjeita löydät verkkosivuiltamme](#)
- [Lasten kaatumisten ehkäisyyn tarvitaan yhtenäisiä toimintatapoja sairaaloissa](#)
- [Karkki vai kepponen?](#)
- [Hyvää syksyä!](#)

Mikäli sinulla on ideoita tai toiveita uutiskirjeen sisällöstä tai haluat tiedottaa meneillään olevasta tai päättyneestä tutkimuksesta tai väitöstilaisuudesta, laita sähköpostia osoitteeseen **tieteellinentutkimus@hyvaks.fi**!

Tärkeitä päivämääriä tai muuta huomioitavaa

- **Tutkimuslupahakemukset siirtyivät dynastiin lokakuun alussa.**
Lupahakemukset täytetään vahvan tunnistautumisen kautta
- **Säätiöiden apurahoja haettavana**
- **Suomen Akatemian rahoitushaut:**
 - Suomen Akatemian haut alkavat 15.10.2025 ja päättyvät 12.11.2025 klo 16.15. Liikuntatutkimuksen ACTIVE-ohjelman haku avautuu 22.10.2025.
- **Mitä uutta?**
 - Akatemiatutkijan tehtävän rahoituksen enimmäismyöntö on 700 000 €. Rahoitusta voi hakea ja käyttää joustavasti tutkimuksen tarpeiden mukaisesti.
 - Akatemiahankkeiden hakukelpoisuuteen uusia rajoituksia: Meneillään oleva akatemiahanke, akatemiatutkijan tehtävä tai huippuyksikkö voi olla myöntämisen este.
 - Vastuullinen ja avoin tiede entistäkin merkittävämpi osa hakemusta. Hakijoiden pitää kuvata, miten hankkeen toteutuksessa noudatetaan hyvää tieteellistä käytäntöä ja edistetään sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Lisäksi hakemukseen sisältyvien suunnitelmien tutkimustuotosten avoimuuden toteutuksesta sekä tutkimusaineistojen osalta myös vastuullisesta hallinnoinnista tulee noudattaa Akatemian ohjeistusta.
 - Päättyneestä tai käynnissä olevasta Akatemian rahoittamasta hankkeesta pitää jättää raportti määräaikaan mennessä, muutoin tutkimusrahoitusta ei voida myöntää.
 - Suorituspaikan sitoumuksen antamiselle kahden viikon määräaika.
- Haun päätösaikataulut pysyvät ennallaan: Akatemian toimikunnat tekevät rahoituspäätökset kesäkuussa 2026, ja rahoituskaudet käynnistyvät 1.9.2026. **Suomen Akatemian hakuihin liittyvä koonti**
- **Hyvinvointialueen ohje SA:n omarahoitusosuuteen ja muihin käytäntöihin** (ohjetta vielä mukataan, mutta pääkohdat eivät muutu)
- **Fimean ja Tukijan virtuaalinen keskustelutilaisuus kliinisistä lääketutkimuksista 22.10.2025 Keskustelutilaisuus (Webinaari) kliinisistä lääketutkimuksista - Fimea.fi - Fimea**

- **Tieteellisen tutkimuksen aamukahvit 28.10.2025 klo 9-9.30**
Tieteellisen tutkimuksen aamukahvit starttaavat MOVE-AF tutkimuksen esittelyllä: Aiheena eteisvärinä ja ylipaino. Luennoitsijoina professori Jari Laukkanen ja dosentti Merja Perhonen. Linkki teamsiin [tässä](#)
- **Lääketieteen alalle uusi innovaatiopalkinto** - ideana kannustaa tutkijoita rohkeaan ajatteluun. Pohjolan lääketieteen innovaatiopalkinto innostaa tutkijoita ratkomaan terveydenhuollon haasteita ja parantamaan potilaiden elämänlaatua. Palkinto jaetaan tammikuussa ensimmäistä kertaa. [Lue lisää](#)
- **[Keski-Suomen Biopankin 10-vuotisjuhla](#)**
- **Tiedepäivä 26.3.2026**

Tutkimuslupien prosessi sähköisessä asiointissa

Tutkimuslupahakemukset uudelle aikakaudelle

Keski-Suomen hyvinvointialueella on käytössään sähköinen asiointipalvelu ja nyt palveluun on lisätty tutkimustoiminnan tutkimuslupahakemukset.

Palveluun kirjaudutaan Suomi.fi -palvelun kautta mobiilivarmenteella tai pankkitunnuksilla, joten asiointipalvelun kautta lähetettyjä tutkimuslupahakemuksia ei tarvitse erikseen allekirjoittaa.

Sähköinen asiointipalvelu löytyy osoitteesta asiointi.hyvaks.fi ja tutkimustoiminnan hakemukset löytyvät kohdasta Palveluryhmät > Tutkimustoiminta.”

Tiedepisteen kuulumiset

Tiedepisteessä on tällä hetkellä n. 170 käyttäjää, sen avulla opiskelijat ovat löytäneet opinnäytetöilleen aiheita ja sitä kautta on löytynyt yhteistyökumppaneita. Opinnäytetöiden ideapankki on avattu julkiseksi tarkoituksena helpottaa opiskelijoiden pääsyä sinne.

"Unohdetaan hetkeksi meritokratia ja uskaltaudutaan saman leiritulen äärelle miettimään, kuinka heimmomme parhaiten menestyisi BANI todellisuudessa (brittle, anxious, non-linear, incomprehensible), kiitos tämän lauseen Tiedepisteeseen kirjoittaneelle.

Aineistoa vailla?

FinnGen on biopankkitutkimus, joka yhdistää geeni- ja terveystietoa ymmärtääkseen sairauksien syntymekanismeja.

Valmista dataa saatavilla valtavasti!

Sisältää yli puolen miljoonan suomalaisen genotyyppidataa, rekisteridataa (mm. ICD-10-koodeja, lääkemääräyksiä koskevia tietoja ja kuolinsyitä) sekä laboratorioarvoja kansallisesta Kanta-rekisteristä.

Kuka voi päästä mukaan?

Tutkijat pääsevät halutessaan mukaan FinnGenin partneriorganisaatioista (näihin lukeutuvat Keski-Suomen hyvinvointialue/biopankki ja Jyväskylän yliopisto).

Mitä aineiston käyttö maksaa?

Tutkijoille ei koidu kustannuksia (organisaatio tai tutkijaryhmä hoitaa Sandbox-etäkäyttöympäristöstä koituvat kustannukset)

Nyt kannattaa hyödyntää tätä ainutlaatuista aineistoa!

Kiinnostuitko? Ota yhteyttä timo.pohjonen@hyvaks.fi

Mistä saa lisätietoa?

<https://www.finngen.fi/fi>

<https://www.hyvaks.fi/hyvinvointialue/...>

Mitä kuuluu?

Naistentautien ja synnytysten alan kuulumiset: Ylilääkäri Pauliina Aukee

Kansalliset

monikeskustutkimukset vievät alaa eteenpäin

Naistentautien ja synnytysten tutkimuksessa monikeskustutkimukset ovat nousseet pysyväksi osaksi arkea. Yhteistyö yli sairaalarajojen mahdollistaa suuremmat otoskoot, laadukkaamman näytön ja vaikuttavammat tulokset – aina virtsankarkailun hoitomenetelmistä raskaudenaikaisen pahoinvoinnin diagnostiikkaan. Uusi tutkijaverkosto SNAKTU tarjoaa vahvan selkänojan tutkijoille, vahvistaen verkostoja ja avaten ovia uusille innovaatioille. Tutkimusinto elää, kasvaa ja tekee tulevaisuudesta entistä parempaa potilaille.

Lue lisää

**HoiVerKe -
Hoitotyön
kansallinen
vertaiskehittämisen
verkosto vie
suomalaista
hoitotyötä uudelle
tasolle**

Hyvinvointi

Terveys

Turvallisuus

Hoitotyön laatu saa uutta voimaa
HoiVerKe-verkoston avulla!

HoiVerKe:n tavoitteena on seurata kansainvälisesti tunnistettuja
hoitotyönsensitiivisiä tunnuslukuja sekä huomioida tietotuotannossa

kansainväliset määrittelyt kansallista laajemman vertailun mahdollistamiseksi. Hoitotyösensitiiviset laatuindikaattorit ovat keskeinen osa asiakkaan palvelukokonaisuuksien yhdenvertaista laadunhallintaa ja sen seuranta eri palvelujen ohjauksessa ja seurannassa. HoiVerKe-verkostossa on tällä hetkellä 15 hyvinvointialuetta ja yhtymää. Keski-Suomen hyvinvointialue on verkoston aktiivinen toimija ja laatu tiedon tuottaja.

HoiVerKe-tietotuotanto kattaa seuraavat aihealueet: hoitajien työtyytyväisyys, hoitotyön potilaspalaute, hoidon ja hoivan piirissä tapahtuneet kaatumiset ja putoamiset, keskuslaskimokanyyleihin liittyvät infektiot tehohoidossa, kivun arviointi, painehaavat, synnytyskokemus ja vajaaravitsemusriskin arviointi. Esimerkiksi Suomessa 55 000–80 000 potilaalla on vuosittain painehaava, ja joiden kustannukset ovat 420–630 M€ vuodessa. Lisäksi vuosittain kaatumistapaturmia raportoidaan lähes 400 000 ja terveydenhuollon kustannusten on arvioitu olevan Suomessa yli 500 M€. Laatu tieto edistää työntekijöiden tietoisuutta oman toiminnan tuloksista ja siten edistetään laadun varmistamista kliinisessä hoitotyössä. Samoin tehdään hoidon ja hoivan tulokset näkyviksi ja vertailukelpoisiksi, tuotetaan potilaille ja asiakkaille turvallista, vaikuttavaa ja parasta mahdollista hoitoa ([Hoiverke - Hoitotyön kansallinen vertais-kehittäminen](#)).

HoiVerKe ja maamme hoitotieteen laitokset (Oulu, Itä-Suomi, Tampere, Turku, Åbo Akademi) ovat käynnistäneet yhteiset tutkimusyhteistyön, NurSelnQual (Nursing Sensitive Indicators in Assessing and Developing Nursing Care Quality), josta esimerkkinä seuraavat julkaisut

Excellent Nursing Leadership Towards Magnet® Culture Among Nurse Leaders: An Interview Study (2025): Nurmeksela A, Tervo-Heikkinen T, Juntila K, Heikkilä A, Kaunonen M, Kortteisto T, Peltokoski J, Salmela S, Suhonen R & Kvist T [Journal of Advanced Nursing, 81, 4910-4922](#)

The impact of leadership in the Autonomy and Engagement of nurses: A cross-sectional multi-center study among nurses outside the U.S (2023): Juntila K, Heikkilä A, Heikkilä A, Koivunen M, Lehtikunnas T, Mattila E, Meriläinen M, Peltokoski J, Sneek S & Tervo-Heikkinen T. [The Journal of Nursing Administration, 53\(1\), 19-26](#)

Lisätietoja

Jaana Peltokoski, arviointiylivoitaja

jaana.peltokoski@hyvaks.fi

Tieteellisistä tutkimuksista poimittuja

Changes in the use of chemoradiotherapy for non-small cell lung cancer after guideline implementation in Finland between 2016 and 2020

Kansallinen hoitosuositus lisäsi keuhkosityövän kemosädehoidon käyttöä Suomessa

Uusi tutkimus osoittaa, että kansallisen hoitosuosituksen käyttöönotto lisäsi merkittävästi kemosädehoidon (CRT) käyttöä levinneisyyden vuoksi leikkaushoitoon soveltumattomien ei-pienisoluisien keuhkosityöpien (NSCLC) hoidossa Suomessa.

Tutkimuksen tulosten mukaan:

- **Taudin etenemisvapaa elinaika (PFS)** parani keskimäärin 10 kuukaudesta (2016) 15 kuukauteen (2020).
- **Kokonaiselossaoloaika (OS)** ei merkittävästi eronnut ryhmien välillä, mutta hoitotulokset pysyivät vähintään yhtä hyvinä lisääntyneestä potilasmäärästä huolimatta.
- Vuonna 2020 osa potilaista sai myös uutta adjuvantti-immunoterapiaa (durvalumabi), joka voi edelleen parantaa hoitotuloksia.

Tulokset osoittavat, että kansallisen hoitosuosituksen jalkauttaminen yhtenäisti käytäntöjä ja paransi hoitoon pääsyä eri puolilla maata vaarantamatta hoidon tehoa.

Tutkimuksen toteuttivat:

Viktor Wichmann, Tanja Skyttä, Pekka Mali, Anu Anttonen, Kaisa Lehtiö, Maria Tengström, Auli Nevantaus, Jenni Peltonen, Liisa Sailas, Mikko Myllykangas, Elina Haalisto, Juha Kononen, Eliisa Löyttyniemi ja Antti Jekunen, yhteistyössä CRT-työryhmän ja Finnish Lung Cancer Groupin (FLCG) kanssa.

Artikkeli on julkaistu *Cancer Treatment and Research Communications* -lehdessä (2025).

DOI: [10.1016/j.ctarc.2025.100996](https://doi.org/10.1016/j.ctarc.2025.100996)

Mentors' and mentees' perspectives on mentoring competence and areas for improvement in postgraduate medical education - A cross-sectional study

Tuore tutkimus selvitti mentorien ja aktoreiden (mentoroitavien) kokemuksia ja näkemyksiä mentoroinnista erikoistumiskoulutuksessa kolmella hyvinvointialueella Suomessa. Tutkimuksessa hyödynnettiin Mentors' Competence Instrument (MCI) -mittaria, ja siihen vastasi 154 mentoria sekä 79 aktoria.

Tulosten mukaan mentorit arvioivat oman osaamisensa pääosin myönteisemmin kuin aktorit arvioivat saamaansa mentorointia. Mielenkiintoista oli, että nuorimmat aktorit (alle 31-vuotiaat) arvioivat mentorointikokemuksensa keskimäärin myönteisemmäksi kuin vanhemmat kollegansa.

Tutkimus osoittaa, että mentorointi on keskeinen osa lääkäriskoulutuksen laatua ja sen vaikuttavuutta, mutta käytäntöjä on tarpeen kehittää entistä paremmin tukemaan sekä mentoreiden että aktoreiden tarpeita.

Tutkimuksen tekijät:

Minna Ylönen, Verner Hannula, Teuvo Antikainen, Kristina Mikkonen, Jonna Juntunen, Panu Forsman, Pauliina Aukee, Sami Lehesvuori, Anneli Kuusinen-Laukkala, Raija Hämäläinen ja Petri Kulmala.

Artikkeli on julkaistu *Medical Teacher* -lehdessä:

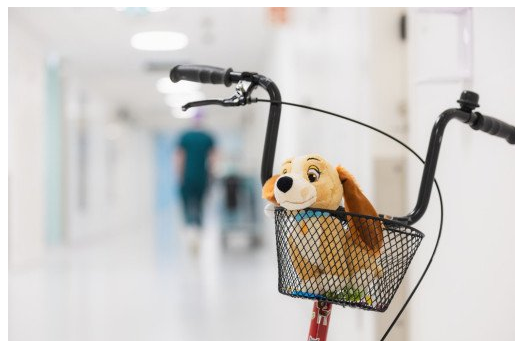
DOI: 10.1080/0142159X.2025.2553627

**Julkaisuluettelot
verkkosivuillamme**

Valmistunut opinnäytetyö

Lasten kaatumisten ehkäisyyn tarvitaan yhtenäisiä toimintatapoja sairaaloissa

Kaatumiset ovat yleisimpiä lapsille sairaalaympäristössä tapahtuvia haittatapahtumia. Ne aiheuttavat haittaa lapsille ja nuorille sekä ylimääräisiä kustannuksia perheille ja yhteiskunnalle. Toisin kuin aikuisille,

lapsille suunnattua suomenkielistä kaatumisvaaran arviointimittaria tai kaatumisten ehkäisyyn toimintasuunnitelmaa ei ole olemassa, eikä aihetta ole aiemmin tutkittu Suomessa.

Pro gradu -tutkielmassa kartoitettiin Sairaala Novan lastenosastoilla työskentelevien yhdeksän työntekijän näkemyksiä kaatumisten ehkäisystä. Aineisto kerättiin kahden kehittämisiltapäivän aikana ryhmäkeskusteluissa, ja se analysoitiin teoriaohjaavan sisällönanalyysin avulla. Tuloksena muodostui kolme pääluokkaa:

- kaatumisten vaaratekijöiden tunnistaminen
- hyväksi koetut käytännöt kaatumisten ehkäisyyn
- yhteinen näkemys kaatumisten ehkäisystä

Tutkimuksen mukaan henkilökunnalla on paljon tietoa kaatumisten ehkäisystä, mutta yksiköistä puuttuvat yhteiset toimintatavat ja selkeä, yhtenäinen linjaus. Lisäksi koulutuksessa ja perehdytyksessä on puutteita.

Tutkielman tuloksia voidaan hyödyntää jatkossa, kun kehitetään lastenosastojen käytäntöjä kaatumisten ja putoamisten ehkäisemiseksi. Ne tarjoavat pohjan yhtenäisille toimintatavoille, jotka voidaan ottaa käyttöön suomalaisessa hoitokulttuurissa.

[Lue lisää](#)

Lisätietoja: Anna Puupponen@hyvaks.fi

MUISTUTUS

Karkki vai kepponen?

Hyvä tutkija, muistathan että tutkimuslupa ei ole ikuinen ja joskus sitä on syytä päivittää tai ilmoittaa tutkimus päättyneeksi. Kurkkaa oman tutkimuslupasi voimassaoloaika! Jos et satu löytämään tutkimuslupaasi, voit tiedustella tutkimusasiantuntijoilta.

Hae tutkimusluvalle jatkoa tai ilmoita sen päättymisestä

tieteellinentutkimus@hyvaks.fi

Lue lisää

#hyvaks
#hyväarkikaikille

Lisätietoa ja
ohjeita löydät
verkko-
sivuiltamme!

Hyvää syksyä!

Seuraavat Tieteellisen tutkimuksen uutiset lähetetään joulukuussa.

Ystävällisin terveisin

Tutkimustiimi
tieteellinentutkimus@hyvaks.fi

Seuraa somessa!

Sosiaalisen median kanavissa kerromme Keski-Suomen hyvinvointialueen ajankohtaisista asioista ja viestimme palveluistamme sekä hyvän arjen osa-alueista.

Osoitelähde: Uutiskirjeen tilaajat